

МАРШРУТ

МИКРЕВО - ЦАПАРЕВО - ГОРЕМЕ - ГОРНА РИБНИЦА

Този маршрут ще Ви даде възможност да се насладите на богатото природно богатство на Малешевска планина, на автентичната селска архитектура и прекрасния поглед към Пирин планина и нейните високи върхове. Ще се докоснете до места белязани с дълбока вяра и почит към род и родина.

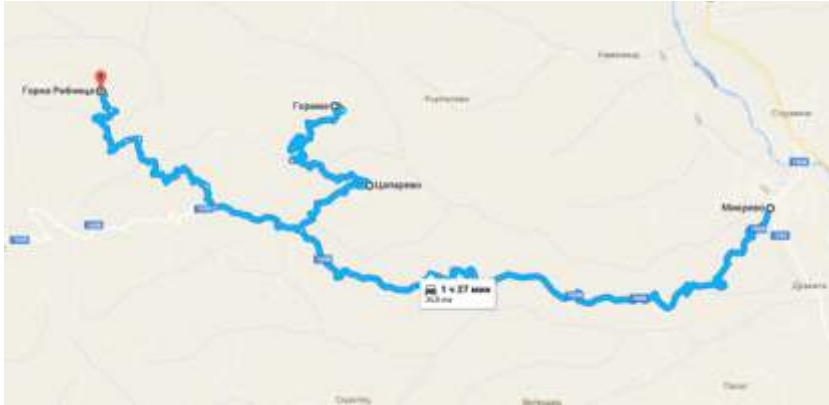
RURAL
REVIVAL

ПРОЕКТ : ПОДОБРЯВАНЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА ТУРИЗМА В РЕГИОНА ЧРЕЗ РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИЯ И КУЛТУРЕН ТУРИЗЪМ В ТРАНСГРАНИЧНИЯ РЕГИОН НА БЪЛГАРИЯ И МАКЕДОНИЯ

Този проект е съфинансиран от Европейския Съюз
чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония.

Микрево е село в Югозападна България. Разположено е на 203 м. надморска височина по десния бряг на Струма и заема двата бряга на р.Микревска, източно от последните склонове на Малешевска планина. Намира се в община Струмјани, област Благоевград. До селото от София са 145 км, 11 км от град Сандански и 33 км от граничното село Кулата. Близко до село Микрево са: Струмјани, Илинденци, Драката, Вълково, Палат, Цапарево и Гореме. Предполага се, че името на селото произлиза

от гръцката дума „микрос“, което означава малко. Това което прави интересно селото е фактът, че районът на село Микрево има хилядолетна и богата история. Наличието на археологически паметници и намираните артефакти свидетелстват, че този район е бил населен още от древността. Разкритото селище в местността „Белуха“, намиращо се на 1,5 км западно от селото свидетелства за поселищен живот от XII-VI в. пр. Хр. Според археолозите, има вероятност селището да е било наследник на друго - още по-старо, което вероятно е било свързано с крепостта в м. „Врътен чукар“, датирана към късножелязната епоха (XVI-XI в. пр. Хр.). Крепостта заема площ от 5 дка и е разположена на естествено защитено възвишение, на около 1,5 км югозападно от селото, по пътя за с. Цапарево. По северния и западния му склон се намират фрагменти от глинени съдове, строителна керамика и струпвания от камъни. На терен са намирани и монети от император Константин (IV в. сл. Хр.), което говори, че крепостта е просъществувала и през други исторически периоди.

Голямата историческа забележителност от ранновизантийския период в района на село Микрево е разкритата под крепостта „Градището“, в м. „Долно Градище“, раннохристиянска Епископска базилика, датирана към началото на V - VI век. Църквата е трикорабна, с нартекс, баптистории и полихромна подова мозайка. Съществуването на толкова представителна сграда на това място е доказателство, че тукашното късноантично селище е играло важна роля в културния и политическия живот на региона, чийто център навярно е бил Партикополис.

До градинката, в центъра на селото е Чешмата – паметник на загиналите през Балканската и I-та Световна война.

В селото се провежда Международен фолклорен

Този проект е съфинансиран от Европейския Съюз
чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония.

фестивал „Малешевско пее и танцува“. От основаването си до днес фестивалът съхранява и популяризира фолклорното богатство не само на Малешевият и България, но и на Балканите, Европа и света. Провежда се ежегодно, а посетителите могат да се насладят на образците на фолклора на балканските народи. От с.Микрево следващата спирка е село Цапарево. Намира се на разстояние 16 км. Разположено е в полите на прерязаната с дълбоки долини Малешевска планина в историко-географската област Кършияка на височина 700 - 1100 м. Село Цапарево е средно по големина балканско селце. Църквата на селото - „Свети Димитър“ е издигната през 1847 г. Според една от легендите името на селото от думата „Цапим“ /от глагола

„целя“/и от там „Цапа“ /целя дърва/и станало Цапарево. Съборът на с. Цапарево е посветен на Илинденско-преображенското въстание. В селото се прави и курбан за здраве на „Илинден“. От с Цапарево до с. Гореме разстоянието е 5 км. Селото се намира в югоизточните склонове на Малешевска планина, в подножието на Горемски рид, на около 642 м. надморска височина. През землището на селото текат реките Цапаревска и притокът ѝ Горемска. По пътя се отбийте северозападно от селото до местността Старо селище, където са открити останки от късноантично селище. В местността Кръсто има античен некропол. Ако се разходите из село Гореме, не пропускайте да разгледате църквата, която носи името „Свети Димитър“. Построена е през 1860 година. В

архитектурно отношение е голяма трикорабна базилика с външна галерия от южната и западната страна. В интериора има ценни касетъчни тавани с две слънца на тавана на централния кораб. Иконостасът е рисуван и частично резбован. Осемте царски и четиринадесетте апостолски икони са рисувани от неизвестен автор през 1869 година и

Този проект е съфинансиран от Европейския Съюз
чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония.

имат оригинална иконография и стил. Архитектурният облик на Гореме се оформя от неговите къщи - тип оградженско-малешевска къща. В селото четири от къщите са паметници на културата. Села с автентична оградженско-малешевска архитектура в района на Малешевската планина са още с.Игралище, с.Колибите, с.Палат, с.Горна Рибница и др. Според местната история на селото през 1847 година е изградена църква, през 1875 се открива училище, 1878 - участие в Кресненско-Разложкото въстание. През 1901 година учителят Христо Куслев основава комитет на ВМОРО, 1902 година пламва Горемското въстание. Днес в село Гореме в знак на признателност е издигнат Паметник на загиналите в Горемското въстание 1902г. и Кресненско – Разложкото въстание 1903 г. По традиция всяка година през м. септември се провежда събора на село Гореме. Героите от Горемското въстание (1902 – 1903) не са забравени и днес от жителите на селото. Гореме е един от главните въстанически центрове в Петричко по време на Горноджумайското въстание от 1902 г. На 7 км от отбивката на пътя за Цапарево в посока село Раздол може да

се отбиете и да посетите село Горна Рибница. Разстоянието е 5 км, но пътят е само за високопроходими автомобили. Село Горна Рибница е известно с това, че тук е създадено първото килийно училище. За школото е избрана една стая във воденицата, разположена на Микревска река. Със започване на училището учителят Димитър Икономов, който е бил шивач по професия, изисквал учениците да си носят необходимото за шивачлък, та когато стане нужда, да може да прикрият училищната си дейност. „На 10 май 1844 година във воденицата на дядо Нуре отново бяха събрани учениците да пишат азбукето...“ (из записки от спомените на Димитър Икономов). Тази дата е приета и за създаване на новобългарското училище в Горна Рибница. С големи усилия и с помощта на неукия майстор Димитрия, на част от селяните и учениците през 1846 година до воденицата е направена закрита и уютна училищна сграда. Тези първи стъпки, макар и трудни, слагат началото на новобългарска просвета не само в Кършияка, но и в Мелнишко и

Този проект е съфинансиран от Европейския Съюз
чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония.

Петричко. Обучението се е водело с цел преди всичко ограмотяване. Изучавало се е четене, писане, сметане... Училището станало притегателен център не само за Горна Рибница, но прииждали деца и от околните села Гореме, Цапарево, Раздол, Добрилаки, от по-отдалечените Палат и Кърпелево, а и от села отвъд Струма – Склаве, Орманите. Слуховете за новото училище достигали и до гръцкия владика в Мелник, които неведнъж изпращал потеря в селото, но школото така и не открили.

Създаването на първото българско училище с буквар в селото е дало и неговото име Рибница, наименование по букваря на Петър Берон, на който е изобразена риба.

Малкото останали къщи в селото все още пазят автентичността на възрожденска архитектура, типична за този район.

През 1846 – 1849 в селото е построена църквата „Свети Атанасий“. Съборът в с. Горна Рибница се провежда на „Св. Богородица“ -15 август.

Места за настаняване :

- Комплекс „Карелия“ – с. Струмјани;
- Мотел „Солоники“ – с. Струмјани;
- Къща за гости „Долината на Струма“ – с. Струмјани.

Културен календар :

- Международен фолклорен фестивал „Малешевско пее и танцува“;
- Събор на с. Цапарево – първата събота след Илинден (20 юли);
- Събор на с. Гореме – последната събота на м. септември;
- Храмов празник на черквата „Св. Богородица“ и събор на с.Горна Рибница – 15 август;

Този проект е съфинансиран от Европейския Съюз
чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония.

PROJECT PARTNERS:

PROMOidea
CENTER FOR DEVELOPMENT AND PROMOTION

Сдружение Център за развитие и промоция „ПРОМО ИДЕЯ“
Center for Development and Promotion „Promo Idea“
ул. Братство единство № 6/8-13, 2400 Струмица, Македония
6/8-13, Bratstvo Edinstvo Str. 2400 Strumitsa, Macedonia
Tel.: 00389 34 612697
e-mail: contact@promoidea.org.mk
www.promoidea.org.mk

СДРУЖЕНИЕ СЪВРЕМИЕ
Association SAVREMIE

ул. Македония № 36, 2800 Сандански, България
36, Makedonia Str. 2800 Sandanski, Bulgaria
Tel.: 00359 876 88 20 50, 00359 879 24 44 64
e-mail: savremie@yahoo.com
www.savremie.org

Тази публикация е изготвена с финансовата помощ на Европейския съюз чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония, CCI Nr. 2014TC16I5CB006.

Съдържанието на тази публикация е отговорност единствено на Сдружение СЪВРЕМИЕ и по никакъв начин не отразява позицията на Европейския съюз или на Управляващия орган на програмата.

This publication has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme, CCI No 2014TC16I5CB006.

The content of this publication is the sole responsibility of Association SAVREMIE and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme.

ROUTE

MIKREVO - TSAPAREVO - GOREME - GORNA RIBNITSA

This route will give you the opportunity to enjoy the rich natural beauty of Maleshevska Mountain, the authentic rural architecture and the magnificent views of the Pirin Mountains and its high peaks. You will be touched by places marked with deep faith in and respect for homeland and parentage.

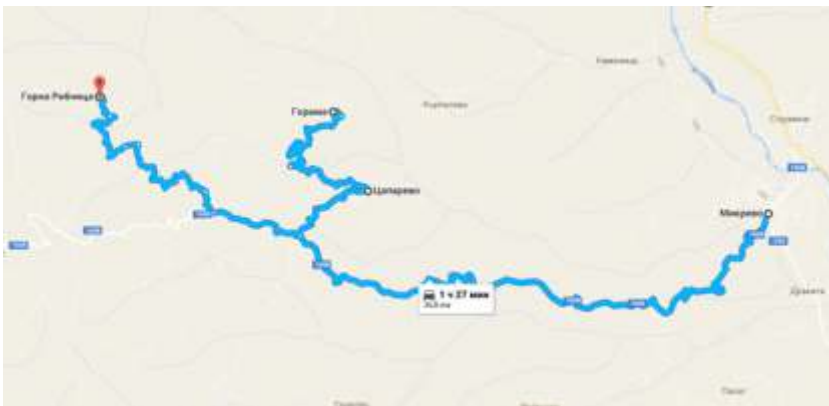
PROJECT:

RAISING THE COMPETITIVENESS OF
REGIONAL TOURISM BY SUPPORTING
THE DEVELOPMENT
OF RURAL AND CULTURAL TOURISM
IN THE CROSS-BORDER AREA OF
BULGARIA AND MACEDONIA
(RURAL REVIVAL)

This project is co-funded by EU through the Interreg - IPA CBC
Bulgaria - the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme

Mikrevo is a village in Southwest Bulgaria. The village of Mikrevo is situated at 203 meters above sea level on the right bank of Struma River and occupies the two banks of the Mikrevska River, east of the slopes of Maleshevska Mountain. It is located in the municipality of Strumyani, Blagoevgrad region. The village is 145 km away from Sofia, 11 km from the town of Sandanski and 33 km from the border town of Kulata. Near the village of Mikrevo are: Strumyani, Ilindentsi, Drakata, Valkovo, Palat, the villages of Tsaparevo and Goreme. It is assumed

that the name of the village derives from the Greek word "micros", which means little.

What makes Mikrevo interesting is the fact that the area of village has a rich millennial history. The presence of archaeological monuments and artefacts prove that this area has been inhabited since ancient times. A settlement discovered in the locality of Beluha, located 1.5 km west of the Mikrevo, testifies to human life from XII-VI c. BC. According to archaeologists, it is likely that the settlement was the heir to another one - even older, probably linked to the fortress in Vraten Chukar locality dated to the late Iron Age (XVI-XI century BC). The fortress is built on an area of 5 decares and is located on a naturally protected hill, about 1.5 km southwest of the village, on the road to the village of Tsaparevo. On its north and west slopes there are fragments of clay pots, building materials and stone piles. Coins from Emperor Constantine (IV century AD) were also found here, which indicates that the fortress thrived in other historical periods as well.

The great historical landmark of the early Byzantine period in the Mikrevo village is the Early Byzantine Basilica dating back to the beginning of the 5th - 6th century under the "Gradishteto" fortress, in Dolno Gradishte. The church is three-nave, with a narthex, baptistery and polychrome floor mosaic. The existence of such a building on this site is evidence that this settlement played an important role in the cultural and political life of the region, whose centre was probably Particopolis. Next to the garden, in the centre of the village is the Fountain - a monument of the victims of the Balkan and the 1st World Wars. An International Folklore Festival "Maleshevo Sings and Dances" is held in the village. Since it was found, the festival has preserved and

This project is co-funded by EU through the Interreg - IPA CBC
Bulgaria - the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme

promoted the folklore richness not only of Maleshevia and Bulgaria but also of the Balkans, Europe and the world. It is held annually and visitors can enjoy the folklore of the Balkan peoples.

After the village of Mikrevo, the next stop is the village of Tsaparevo. It is 16 km away, located at the foot of the Maleshevska Mountain, in the historically geographic area of Karshiyaka, at the height of 700 - 1100 m above sea level. The village of Tsaparevo is as big as the average Balkan village. The church of the village - "St. Dimitar" was erected in 1847. According to one of the legends the name of the village comes from the word "Tsapim" (which means chopping) and from there "Tsapa" (chopping wood)

and finally Tsaparevo. The feast of the village of Tsaparevo is dedicated to the Ilinden Revolutionary uprising. Annually here is made kurban (soup from sacrificed lamb) which is given out for good health on the day of Ilinden (20th of July). From Tsaparevo to Goreme village the distance is 5 km. Goreme is situated in the southeast slopes of Maleshevska mountain, at the foot of the Goremski Rid, about 642 m above sea level. Through the land of the village Tsaparevska and Goremska rivers flow.

On the way to Goreme, stop northwest from the village at Staro selishte locality, where the remains of an ancient settlement were found. In the Krasto area there is an ancient necropolis.

If you are walking around the village of Goreme, do not miss to see the church called "St. Dimitar". It was built in 1860. Architecturally it is a large three-nave basilica with an external gallery from the south and west. Inside there are precious cassette ceilings with two suns on the ceiling of the central hall. The

This project is co-funded by EU through the Interreg - IPA CBC
Bulgaria - the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme

iconostasis is painted and partially carved. The eight royal and fourteen apostolic icons were painted by an unknown author in 1869 and have original iconography and style. The architectural appearance of Goreme is shaped by its houses - Ograzhden Maleshevo style. Four of the houses in the village are cultural monuments. Villages with authentic Ograzhden-Maleshevo style architecture in the vicinity are also the villages of Igralishte, Kolibite, Palat, Gorna Ribnitsa and others.

According to the local history of the village in 1847 the church was built, in 1875 - a school was opened, in 1878 - participation in the Kresna-Razlog rebellion. In 1901, teacher Hristo Kulsev founded a committee of VMRO, in 1902, the Goreme Uprising was inflamed. Today, in the village of Goreme, a monument of the people who died in the Goreme Uprising in 1902 and the Kresna - Razlog Uprising in 1903 is erected as a sign of gratitude. Traditionally every year in September the feast of the village of Goreme takes place. The heroes of the Goreme Uprising (1902-1903) are not forgotten to these days by the inhabitants of the village. Goreme is one of the main rebel centres in Petrich area during the Gornodjumaisko Uprising in 1902.

7 km from the road exit to Tsaparevo in the direction of the village of Razdol, you can get to the village of Gorna Ribnitsa. The distance from the road to the village is only 5 km but it's only reachable by off road vehicles.

The village of Gorna Ribnitsa is known for the first church school established here. One room dedicated as a classroom was in the mill located on the Mikrevska River. The first teacher was Dimitar Ikonov who was a tailor by profession. He required the pupils to bring seamstress kits to school, so if needed, they could conceal their school activities.

"On May 10, 1844, the students assembled again in grandfather's Nure mill to write the alphabet ..." (from the memoirs of Dimitar Ikonov's). This date was also adopted as the date of establishment of the new Bulgarian school in Gorna Ribnitsa. With great effort and with the help of the unqualified master

This project is co-funded by EU through the Interreg - IPA CBC
Bulgaria - the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme

Dimitria, part of the peasants and students in 1846 near the mill was built a cosy school building. These first steps, albeit difficult, set the beginning of a new Bulgarian education not only in Karshiaka, but also in Melnik and Petrich regions. Literacy was the primary goal of the education. Reading, writing, and simple calculation was studied. The school turned into an attractive center not only for students from Gorna Ribnitsa, but also for children from the villages of Goreme, Tsaparevo, Razdol, Dobri Laki, from the more remote villages Palat and Karpelevo, and from the villages beyond Struma - Sklave, Ormanite. Rumors about the new school reached the Greek bishop in Melnik, who repeatedly sent soldiers to the village, but they never found the it. The creation of the first Bulgarian school with textbooks in the village gave it a new name - Ribnitsa (the fish), named after the textbook by Petar Beron which had a fish painted on its covers.

The few remaining houses in the village have preserved the authenticity of the Revival architecture typical for this region. In 1846-1849 the church of St. Athanasius was built in the village. The feast of village Gorna Ribnitsa is held at "St. Virgin Mary" - 15 August.

Places for accommodation:

- Motel Thessaloniki – Strumiani;
- Kareliya Complex – Strumiani;
- Guestrooms Struma Dolinata – Strumiani.

Cultural calendar:

- International Folklore festival "Maleshevo sings and dances";
- Feast of Tsaparevo village – the first Saturday after Ilinden (20th July);
- Feast of Goreme village – last Saturday of September;
- Temple feast of St. Virgin Mary and feast of Gorna Ribnitsa village – 15th of August.

This project is co-funded by EU through the Interreg - IPA CBC
Bulgaria - the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme

PROJECT PARTNERS:

PROMOidea

CENTER FOR DEVELOPMENT AND PROMOTION

Сдружение Център за развитие и промоция „ПРОМО ИДЕЯ“
Center for Development and Promotion „Promo Idea“
ул. Братство единство № 6/8-13, 2400 Струмица, Македония
6/8-13, Bratstvo Edinstvo Str. 2400 Strumitsa, Macedonia
Tel.: 00389 34 612697
e-mail: contact@promoidea.org.mk
www.promoidea.org.mk

СДРУЖЕНИЕ СЪВРЕМИЕ
Association SAVREMIE

ул. Македония № 36, 2800 Сандански, България
36, Makedonia Str. 2800 Sandanski, Bulgaria
Tel.: 00359 876 88 20 50, 00359 879 24 44 64
e-mail: savremie@yahoo.com
www.savremie.org

Тази публикация е изготвена с финансовата помощ на Европейския съюз чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония, CCI Nr. 2014TC16I5CB006.

Съдържанието на тази публикация е отговорност единствено на Сдружение СЪВРЕМИЕ и по никакъв начин не отразява позицията на Европейския съюз или на Управляващия орган на програмата.

This publication has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme, CCI No 2014TC16I5CB006. The content of this publication is the sole responsibility of Association SAVREMIE and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme.